

Alle surfformules
op een rij

Overstappen of zittenblijven?

Betaal jij te veel voor je internetverbinding? We durven wedden van wel. Gelukkig geldt ook in breedbandland dat het gras groener is aan de overkant. Of lijkt dat alleen maar zo? Clickx vergelijkt 63 surfformules... welke moet jij hebben? BART STOFFELS

MINDER DAN
25 EURO

Provider en abonnement	1 Belgacom ADSL Time	2 Dommel.com CityConnect Lite ^(*)	3 Telenet FreeSurf	4 EDPNet ADSL Max Starter	5 Euphony EuSurf 0,5
Snelheid down-/upload	512 Kbit/s / 128 Kbit/s	24 Mbit/s / 3 Mbit/s	64 Kbit/s / 64 Kbit/s	6 Mbit/s / 640 Kbit/s	512 Kbit/s / 128 Kbit/s
Technologie	ADSL	ADSL2+	kabel	ADSL	ADSL
Basismaandprijs (zonder promo)	5,95 ⁽¹⁾	14,99	16,95	19,95	19,99
Korting bij domiciliëring? / activatiekost?	J / N ⁽²⁾	J / J	N / J	N / J	N / N
Contractduur (maanden) / opzegtermijn (dagen)	12 / 7	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30
Helpdesk open op zon- en feestdagen?	J	J	J	N	N
Aantal mailboxen / capaciteit (MB) / aliases	1 / 50 / 5	5 / 500 / 3	1 / 50 / 5	1 / 250 / 3	3 / 50 / 2
Antispam / antivirus standaard?	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J
Capaciteit webruimte (MB)	50	100	0	0	50
Maandelijke datalimiet (GB)	onbeperkt	15	0,1	1	1
Prijs per extra gigabyte (euro)	nvt	0,3	10	1	0,5
Nachtsurfen?	nvt	J	J	J	J
Nieuwsgroepen via eigen server?	J	J	J	N	N
Aantal pc's aansluitbaar / aantal ip-adressen	1 / 1	1 / 1	1 / 1	onbeperkt / 1	1 / 1

(1) tijdgebaseerd, inclusief 2 uur internettoegang • (2) indien geen vaste lijn • (*) beperkte aansluitbaarheid

Laten we er geen doekjes om winden: de kans dat jij voor breedbandinternet klant bent bij Belgacom of Telenet is behoorlijk groot. Deze twee grootmachten heersen over het Belgische breedbandlandschap, met samen 1,85 miljoen internetklanten. Hoge bomen vangen echter veel wind, en het mag dan ook niet verwonderen dat zowel Telenet als Belgacom regelmatig kritiek over zich heen krijgen. De ene keer klinkt het dat ze te duur zijn, en de andere keer eist men dat de datalimieten worden opgeheven. En hoe graag we heel wat van die klachten mee onderschrijven, is het toch noodzakelijk om een genuanceerde kijk op de zaak te behouden. Veel alternatieve providers lonken naar je met lage prijzen en ander moois, maar de échte vraag moet zijn: loont het de moeite om over te stappen? Voor je daar het antwoord op weet, ben je enkele Clickx-pagina's verder. Lees je mee?

Vele criteria

Clickx volgt al jaren de Belgische internetproviders op de voet, en geeft met de Providergids regelmatig een overzicht van de beste en snelste surfformules van ons land. We doen dat op basis van zoveel mogelijk objectieve gegevens. Zo houden we rekening met de (werkelijke) snelheid, de datalimieten en natuurlijk ook de maandprijs. Dit

zijn meteen de drie belangrijkste criteria waar alle providers, en in het bijzonder de kleinere spelers, graag mee uitpakken. Jammer genoeg zijn die criteria lang niet voldoende om een degelijk oordeel te kunnen vellen over een surfformule. Als je je dus afvraagt of je vandaag te veel betaalt, is het misschien goed om jezelf eerst deze niet zo voor de hand liggende vragen te stellen:

- Bel je geregeld naar de helpdesk? Hoe zit het met de kostprijs en de bereikbaarheid daarvan?
- Hoeveel webruimte en e-mailadressen krijg je?
- Zijn er leuke extra's voorzien, zoals gratis downloads, kortingen, hotspotgebruik en andere voordelen?
- Is nachtsurfen beschikbaar? Wat gebeurt er als je over je downloadlimiet gaat?
- Kan je zonder kosten overstappen naar een ander (goedkoper) abonnement bij dezelfde provider?
- Zijn er kosten verbonden aan een verhuis?
- Is de geafficheerde maandprijs slechts geldig gedurende een beperkte periode, bijvoorbeeld het eerste jaar?
- Heeft de provider een eigen nieuwsserver te onderhouden?
- Krijg je korting als je via domiciliëring betaalt?

Je ziet het, een heleboel vragen waar je misschien niet meteen het antwoord op weet, maar die wel een invloed kunnen hebben op je keuze om over te schakelen of niet. Merk ook op dat het totale kostenplaatje uit veel meer factoren bestaat dan de maandprijs alleen. In het ideale geval kan je een surfformule op maat samenstellen, en gelukkig kan dat bij sommige providers ook echt. Maar bovenal moeten deze vragen je diets maken dat de waarde van een surfformule afhangt van veel factoren, en dus niet alleen van technische specificaties en lage prijzen. Dat maakt vergelijken er niet eenvoudiger op. Gelukkig neemt Clickx je bij de hand. Op de volgende pagina's vind je telkens een vergelijking van de populairste surfformules, en dat in vier prijscategorieën. Zo kan je, afhankelijk van je budget, gemakkelijk abonnementen in detail met elkaar vergelijken.

TIP Bundelkorting

Wie meerdere diensten afneemt bij dezelfde provider, zoals telefonie, televisie of mobilofonie, kan vaak genieten van bundelkortingen en zo nóg goedkoper online gaan.

6 Telenet BasicNet	7 Belgacom ADSL Budget	8 Tele2 ADSL Light	9 VOO Het Internet - Een Beetje	10 Dommel.com CityConnect (*)	11 Scarlet ADSL 6 Light	12 dxADSL Go	13 Euphony EuSurf 2
1 Mbit/s / 128 Kbit/s	512 Kbit/s / 128 Kbit/s	1 Mbit/s / 256 Kbit/s	512 Kbit/s / 128 Kbit/s	24 Mbit/s / 3 Mbit/s	6 Mbit/s / 640 Kbit/s	6 Mbit/s / 640 Kbit/s	2 Mbit/s / 256 Kbit/s
kabel	ADSL	ADSL	kabel	ADSL2+	ADSL	ADSL	ADSL
20	20	20,9	21	23,99	24,9	24,95	24,99
N / J	J / N	J / N	J / J	J / J	N / J	N / J	N / N
12 / 30	12 / 7	12 / 60	geen info / geen info	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30
J	J	J	J	J	N	N	N
1 / 50 / 5	1 / 50 / 5	5 / 50 / 5	1 / 50 / geen info	5 / 500 / 3	5 / 25 / 3	3 / 50 / 5	3 / 50 / 3
J / J	J / J	J / J	geen info / geen info	J / J	J / J	J / J	J / J
0	50	50	50	100	100	100	50
0,4	0,4	0,25	0,5	40	1	40	5
6,8	6	10	2	0,3	1	0,9	0,5
J	N	N	geen info	J	N	N	J
J	J	J	geen info	J	J	N	N
1 / 1	1 / 1	1 / 1	geen info / geen info	onbeperkt / 1	onbeperkt / 1	onbeperkt / 1	1 / 1

Provider up-to-date

We nemen de grootste internetproviders onder de loop en vertellen wat hun grootste verwezenlijkingen waren het afgelopen jaar, en welke abonnementen je zeker wel of juist niet in het oog moet houden. Kortom: inside information!

BELGACOM

www.belgacom.be/adsl

Afgaande op het aantal persberichten dat Belgacom in 2007 uitstuurde, was het weer een woelig jaar. Al snel blijkt dat veel aandacht ging naar de digitale televisiedienst BelgacomTV, dat gebruik maakt van ADSL-technologie. Puur op breedbandvlak noteren we vooral dat het aanbod werd uitgebreid met een goedkope surfformule: ADSL Budget. Voor € 20 per maand – zelfs één euro minder als je via domiciliëring betaalt – haal je hiermee een vrij compleet licht-abonnement in huis. Qua extra's houdt Belgacom wel de knip op de tang; gratis downloaden van muziek en games is voorbehouden aan de duurdere abonnementen. Interessant is ook dat een vaste lijn niet meer verplicht is. Heb je geen nood aan vaste telefonie, dan valt die kost dus weg. Hiermee zet Belgacom vooral de alternatieve ADSL-providers een hak, want bij hen kan dit vooralsnog niet (met uitzondering van Tele2, Mobistar en Scarlet), of alleen tegen een forse meerprijs. Een ander pluspunt van Belgacom blijft de uitzonderlijk goed bereikbare én volledig gratis helpdesk. Verder noteren we dat Belgacom in 2008 flink werk zal maken van het opwaarderen van zijn netwerk, onder andere door gebruik te maken van de VDSL2-technologie. Die lijkt echter vooral bedoeld om hogedefinitiebeelden te kunnen gaan uitsturen naar klanten van BelgacomTV. Afwachten of de pure breedbandsurfer mee kan profiteren van de hogere snelheid van VDSL2.

TELENET

www.telenet.be

Vorig jaar nam Telenet kabelprovider Chello over, en sinds kort zijn al die klanten 'overgezet' naar Telenets eigen surfformules. Daarover ontstond wat beroering, toen bleek dat vroegere Chello-abonnees ruimere datalimieten toebedeeld kregen dan Telenets eigen klanten. Anderzijds deed Telenet wel een paar toegevingen die al haar klanten ten goede zijn gekomen, met voorop de eenmaking van de downloadlimiet. De aparte trafiek voor upload en download wordt dus niet meer bijgehouden. Daarmee is er meteen heel wat onduidelijkheid verdwenen en is het surfcomfort er een pak op vooruit gegaan. Eveneens nieuw is BasicNet (€ 20 per maand), waarmee Telenet vooral een antwoord gaf op de kritiek dat het geen 'goedkope' surfformule in huis had. Het gaat hier om een puur licht-abonnement dat goed vergelijkbaar is met Belgacom's ADSL Budget (of wat had je gedacht?), maar dat de vergelijking met alternatieve providers minder goed doorstaat. Elders krijg je dus meer waar voor je weinige geld. Wie dan weer heel weinig surft, maar toch vlot online wil gaan, kan het spotgoedkope FreeSurf overwegen. FreeSurf is wel enkel verkrijgbaar als optie bij een Telenet-telefoonlijn, en de surfsnelheid ontstijgt amper die van een 56K-modem. Een sterk punt van Telenet blijft de ongelooflijke downloadsnelheid van ExpressNet (€ 42,91) en TurboNet (€ 61,32), ook in de praktijk. Bovendien zal Telenet geleidelijk aan de uploadsnelheid verhogen naar respectievelijk 512 Kbit/s en 1 Mbit/s. De weinig luxueuze datalimieten blijven echter een doorn in het oog van de veeleisende surfer. Gelukkig is er een ruime periode – van middernacht tot tien uur 's morgens – waarin je kan genieten van het zogenaamde nachtsurfen.

VAN 25 TOT
30 EURO

Provider en abonnement	1 Academic Broadband ADSL Go ⁽¹⁾	2 Coditel Internet 3 MEGA	3 RealDSL Starter	4 Belcenter ADSL Light	5 Clearwire Freedom Light ^(*)
Snelheid down-/upload	6,1 Mbit/s / 640 Kbit/s	3 Mbit/s / 192 Kbit/s	4 Mbit/s / 256 Kbit/s	1 Mbit/s / 192 Kbit/s	1 Mbit/s / 128 Kbit/s
Technologie	ADSL	kabel	ADSL	ADSL	WIMAX
Basismaandprijs (zonder promo)	25	25,9	26	28	28,99
Korting bij domiciliëring? / activatiekost?	N / J	J / N	J / J	N / J	N / J
Contractduur (maanden) / opzegtermijn (dagen)	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30
Helpdesk open op zon- en feestdagen?	N	N	N	N	N
Aantal mailboxen / capaciteit (MB) / aliassen	5 / 50 / 5	1 / 50 / 5	1 / 10 / 5	onbeperkt / 25 / 10	1 / 50 / 5
Antispam / antivirus standaard?	J / J	J / J	N / N	J / J	J / J
Capaciteit webruimte (MB)	100	50	100	0	50
Maandelijks datalimiet (GB)	30	3	20	1	1
Prijs per extra gigabyte (euro)	0,9	2	0,2	3	nvt
Nachtsurfen?	N	geen info	geen info	N	N
Nieuwsgroepen via eigen server?	N	N	J	J	N
Aantal pc's aansluitbaar / aantal ip-adressen	onbeperkt / 1	onbeperkt / 1	onbeperkt / 1	onbeperkt / 1	onbeperkt / 1

(1) bepaalde voorwaarden gelden voor klanten (school) • (*) beperkte aansluitbaarheid

scarlet

SCARLET

www.scarlet.be

Na Belgacom en Telenet is Scarlet de derde grootste breedbandaanbieder van ons land. Dat betekent echter niet dat het zich laat betrappen op een weinig concurrentieel aanbod. We zijn vooral onder de indruk van ADSL 20 (€ 34,95), dat niet alleen supersnel is, maar ook uitpakt met een ruime datalimiet van 60 gigabyte per maand. Je hebt er wel een ADSL2+ modem voor nodig, en bovendien is dit abonnement lang niet overal verkrijgbaar. Ben je niet aansluitbaar, dan kan je voor exact hetzelfde geld kiezen voor ADSL 6 Unlimited – vroeger heette dit ADSL Unlimited – dat trager is en een kleinere datalimiet heeft. Je krijgt dus minder voor hetzelfde geld, wat toch een beetje vreemd is. Er is ook nog ADSL 6 Light (€ 24,90), met een datalimiet die een opwaardering kreeg naar één gigabyte in totaal, zodat het steeds minder op een licht-abonnement lijkt. De drie surfformules van Scarlet zijn ook verkrijgbaar zonder dat je vaste telefonie (bij Belgacom) moet hebben. Dit kost wel € 5 extra per maand, en is dus vooral interessant voor wie alles graag op één factuur van één leverancier ziet verschijnen.

stretch the internet

EDPNET

www.edpnet.be

ADSL-provider EDPNet toonde zich de laatste jaren een echte 'challenger', en dat bleek ook uit onze rangschikkingen, waarin het stevast hoog wist te scoren. Vooral ADSL Max6 Dyn lijkt aantrekkelijk voor de doorgewinterde surfer. Voor net geen € 30 krijg je hoge snelheden en kan je tot 30 gigabyte aan data versassen. Opvallend zijn ook de enorme capaciteit van de mailboxen (250 MB per stuk) en het feit dat een extra gigabyte downloaden slechts € 0,25 kost. Zo kan je tot 60 of tot 100 GB per maand binnenhalen, afhankelijk van je abonnement. Nog meer? Dat is niet mogelijk, want dan word je op smalband gezet. Sinds een tijdje heeft EDPNet met ADSL Max Starter ook een budgetformule (€ 19,95), met dezelfde hoge snelheid, maar met een veel kleinere datalimiet en geen webruimte. Goed om weten: EDPNet biedt ook abonnementen aan via LaTribu www.latribu.be, een soort community-site waar je voor een eenmalige bijdrage van € 50 kan genieten van verschillende voordelen.

TELE2

www.tele2.be

Tele2 – dat in 2005 Versatel kocht en nu zelf is overgenomen door KPN Nederland – werpt zich op als ware prijsbreker, en dat zullen we geweten hebben. Bij deze provider kan je immers voor maar € 14,90 per maand licht breedband hebben! Er gelden wel enkele voorwaarden: zo moet je rechtstreeks aansluitbaar zijn op het Tele2-netwerk (afhankelijk van waar je woont), en moet je je facturen laten betalen via domiciliëring. Is dat niet het geval, dan betaal je € 5 per maand meer. Ook de andere surfformules van Tele2 zijn aantrekkelijk geprijsd. Enkel jammer dat de downloadlimieten beperkt zijn tot 15 gigabyte per maand. Gelukkig valt daar een mouw aan te spelden, want wie vooraf € 10 extra betaalt, mag die maand gewoon onbeperkt downloaden! Bij de Light-formules werkt het systeem iets anders: daar koop je extra gigabytes bij, tot een limiet van € 10. Daarna wordt verder niets meer aangerekend, en kan je bijgevolg zonder limieten downloaden. Interessant voor zware downloaders voor wie een hoge snelheid minder van belang is.

6	7	8	9	10	11	12	13
LaTribu ADSL Aztèque	FullADSL Go	United Telecom ADSL MAX	E-Leven ADSL 6M	E-Leven 11 Original (7)	EDPNet ADSL Max6 Dyn	Dommel.com Netconnect Lite	Euphony EuSurf 4
6 Mbit/s / 640 Kbit/s	6,1 Mbit/s / 640 Kbit/s	4 Mbit/s / 256 Kbit/s	6 Mbit/s / 512 Kbit/s	20 Mbit/s / 1 Mbit/s	6 Mbit/s / 640 Kbit/s	4 Mbit/s / 256 Kbit/s	4 Mbit/s / 384 Kbit/s
ADSL	ADSL	ADSL	ADSL	ADSL2+	ADSL	ADSL	ADSL
29	29,5	29,9	29,9	29,9	29,95	29,95	29,99
N / N	N / J	N / J	J / J	N / J	N / J	J / J	N / N
12 / 30	12 / 30	12 / 90	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30
N	N	N	N	N	N	J	N
5 / 2500 / 1	5 / 50 / 5	5 / 50 / 5	5 / 50 / 5	1 / 50 / 5	6 / 250 / 3	1 / 500 / 3	6 / 50 / 3
J / J	J / J	J / J	N / N	N / N	J / J	J / J	J / J
200	100	50	0	0	100	100	50
20	30	1	onbeperkt	30	20	10	15
niet voorzien	0,9	1,49	nvt	nvt	0,25	0,3	0,5
J	N	N	N	N	J	J	J
N	N	N	N	N	N	J	N
onbeperkt / 1	onbeperkt / 1	onbeperkt / 1	4 / 1	4 / 1	onbeperkt / 1	1 / 1	4 / 1

DOMMELwww.dommel.be

Het Limburgse Dommel maakte vooral furore met de aankondiging van CityConnect Plus. Zo kan je nu in het centrum van Leuven aan 24 Mbit/s downloaden met een limiet van 40 GB, en dat aan de zachte prijs van € 23,99. Mogelijk nóg indrukwekkender is CityConnect Lite. Dit light-abonnement kost € 13,99 per maand, mits je betaalt via domiciliëring en aansluitbaar bent (wat dus voorlopig enkel voor Leuvenaars het geval is). Dit is hoe dan ook de laagste prijs van België voor volwaardig breedbandinternet! Best indrukwekkend allemaal, en als dit aanbod wordt uitgebreid naar andere (groot)steden, kan het wel eens een hit blijken. En zo ken je meteen de grote 'maar'... want Dommel is niet van zin om deze abonnementen overal te gaan aanbieden. Je kan terugvallen op de gewone NetConnect-surfformules, waarvan de prijs dit jaar omhoog gegaan is, al stond daar wel een ruimere datalimiet tegenover. Zo biedt NetConnect (€ 35,95) standaard 75 gigabyte. Dommel blijft ook een van de weinige providers bij wie je met NetConnect Plus (€ 63) of CityConnect Plus (€ 34,99) onbeperkt kan downloaden zonder bijbetalen.

De underdogs

Wist je dat ons land meer dan 25 internet-providers telt, die samen dik 90 breedband-abonnementen aanbieden? Geen wonder dus dat heel wat providers over het hoofd gezien worden. Vaak ten onrechte, want met lage prijzen en een aanbod op maat weten ze heel wat klanten over de streep te trekken. De meeste van deze providers werden ook meegenomen in de tabellen, zodat je ze perfect kan vergelijken met de 'grote' jongens.

- Euphony www.euphony.be: heeft sinds kort z'n aanbod helemaal omgegooid, zodat je nu kan kiezen uit vier surfformules. De goedkoopste is EuSurf 0,5 en kost € 19,99.
- Mobistar www.mobistar.be: biedt al langer dan vandaag ADSL aan, weliswaar met een klein aanbod, waarbij vooral opvalt dat er geen vaste lijn van Belgacom meer nodig is.
- FreedomNet www.freedomnet.be: valt vooral op met ruime datalimieten, tot wel 150 gigabyte, al merk je dat ook in de hogere maandprijzen. De maximale downloadsnelheid bedraagt altijd 4 Mbit/s.
- E-Leven www.e-leven.be: een van de eerste ADSL2+ aanbieders. Enkel verkrijgbaar in Brussel, Gent, Leuven, Antwerpen en Louvain-la-neuve.

- Yabu www.yabu.be: heeft een zeer ruim aanbod, met de nadruk op hoge download-limieten (tot 200 gigabyte). In het geval van ADSL2+ is er zelfs geen limiet meer. Geen enkel abonnement komt echter met webruimte.
- dxADSL www.dxadsl.be: absolute nieuwkomer met (voorlopig) slechts één surfformule, aan de zachte prijs van € 24,90 per maand.
- Full Telecom www.fulltelecom.be: aanbieder van FullADSL en Academic Broadband. Vooral deze laatste formule biedt veel waar voor z'n € 25, al blijft die wel beperkt tot gezinnen met schoolgaande kinderen en onderwijzend personeel.
- United Telecom www.united-telecom.be: heeft slechts één abonnement, ADSL Max, dat voor € 29,90 aan de man wordt gebracht.

En dan zijn er nog RealDSL www.realdsl.be, Belcenter www.belcenter.be, Coditel www.coditel.be, Perceval/Fastlink www.perceval.be, EvoNet www.evonet.be, LaTribu www.latribu.be en Voo www.voo.be.

Bezoek hun website voor meer informatie over hun abonnementen en verkrijgbaarheid.

 VAN 30 TOT
40 EURO

Provider en abonnement	1 Telenet ComfortNet	2 Tele2 ADSL 4Mb	3 Belgacom ADSL Light	4 FreedomNet Large	5 Scarlet ADSL 6 Unlimited	6 Scarlet ADSL 20 (*)	7 Yabu ADSL Basic	8 Yabu ADSL2+ Power (*)	9 Euphony EuSurf 6
Snelheid down-/upload	4 Mbit/s / 256 Kbit/s	4 Mbit/s / 256 Kbit/s	1 Mbit/s / 192 Kbit/s	4 Mbit/s / 256 Kbit/s	6 Mbit/s / 640 Kbit/s	20 Mbit/s / 1 Mbit/s	4 Mbit/s / 256 Kbit/s	24 Mbit/s / 3 Mbit/s	6 Mbit/s / 384 Kbit/s
Technologie	kabel	ADSL	ADSL	ADSL	ADSL	ADSL2+	ADSL	ADSL2+	ADSL
Basismaandprijs (zonder promo)	30,64	30,9	31,55	33,5	34,95	34,95	34,95	34,95	34,99
Korting bij domiciliëring? / activatiekost?	N / N	J / N	J / N	J / J	N / N	N / J	N / J	N / N	N / N
Contractduur (maanden) / opzegtermijn (dagen)	12 / 30	12 / 60	12 / 7	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30
Helpdesk open op zon- en feestdagen?	J	J	J	N	N	N	J	J	N
Aantal mailboxen / capaciteit (MB) / aliases	1 / 50 / 5	5 / 50 / 5	1 / 50 / 5	5 / 100 / 5	5 / 25 / 3	5 / 25 / 3	1 / 100 / 50	10 / 100 / 50	6 / 250 / 3
Antispam / antivirus standaard?	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J
Capaciteit webruimte (MB)	0	50	50	100	100	100	0	0	100
Maandelijks datalimiet (GB)	1	15	1	15	30	60	100	50	30
Prijs per extra gigabyte (euro)	6,8	1	6	0,8	1	1	0,4	0,4	0,5
Nachtsurfen?	J	N	N	J	N	N	J	J	J
Nieuwsgroepen via eigen server?	J	J	J	J	J	J	N	J	N
Aantal pc's aansluitbaar / aantal ip-adressen	1 / 1	1 / 1	1 / 1	1 / 1	onbeperkt / 1	onbeperkt / 1	4 / 1	onbeperkt / 1	4 / 1

(*) beperkte aansluitbaarheid

Wat is het... en wie biedt het aan?

Niet zelden goochelen providers met afkortingen en vaktermen. Maar weet jij wat ze allemaal betekenen? Een aantal veelgebruikte termen leggen we hieronder keurig voor je uit. Bovendien vertellen we ook welke providers en abonnementen deze functionaliteit aanbieden. Zo kan je nog gemakkelijker vergelijken op basis van wat jij echt nodig hebt.

Om te kunnen surfen via ADSL2+, heb je een aangepaste modem nodig die ADSL2+ ondersteunt.

desondanks toch over de limiet, dan zal je moeten bijbetalen of verder moeten surfen aan smalbandsnelheid.

ADSL2+

- **Wat is het?** Een verbeterde versie van ADSL, met downloadsnelheden tot wel 24 Mbit/s. Je moet wel dicht bij een telefooncentrale wonen om die snelheid ook effectief te kunnen halen.
- **Wie biedt het aan?** Je zou denken dat Belgacom zich volop op ADSL2+ heeft gestort, maar dat blijkt niet het geval. De meeste andere ADSL-providers hebben wel ADSL2+, zij het met beperkte aansluitbaarheid. Zo bieden Dommel en YabuADSL het aan in Leuven, en voorzien EDPNet, Scarlet, Belcenter, Tele2 en E-Leven ADSL2+ in een handvol (grote) steden.

Nachtsurfen

- **Wat is het?** Tijdens een bepaalde periode van de dag – meestal 's nachts – wordt het internetverkeer maar voor de helft meegeteld in de downloadlimiet. Slimme en wakkere downloaders kunnen zo hun maandelijkse limiet zonder kosten verdubbelen!
- **Wie biedt het aan?** Een minderheid van de internetproviders geeft hun klanten de mogelijkheid om te genieten van het nachtsurfen: Telenet, EDPNet, LaTribu, Clearwire, Euphony, Dommel, Mobistar, Yabu en FreedomNet. Ga je

Nieuwsserver

- **Wat is het?** Een nieuwsgroep is vergelijkbaar met de discussiefora zoals je die op veel websites terugvindt, met dit verschil dat je voor toegang tot de nieuwsgroepen speciale soft-

TIP Bits & bytes

Verwar bits niet met bytes! Eén byte bestaat immers uit acht bits. Delen door acht is dus de boodschap. Een downloadsnelheid van 20 Mbit/s (megabit/s) komt bijvoorbeeld overeen met 2,5 MB/s (megabyte per seconde).

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Dommel.com CityConnect Plus (*)	FreedomNet XLarge	Tele2 Pure ADSL 12Mb	Dommel.com Netconnect	Yabu ADSL Basic Plus	LaTribu ADSL Cheyenne	Belcenter ADSL Starter	Mobistar ADSL Connect	Clearwire Freedom Premium (*)	FreedomNet XXLarge	EDPNet ADSL Max24 Dyn (*)
24 Mbit/s / 3 Mbit/s	4 Mbit/s / 256 Kbit/s	12 Mbit/s / 1 Mbit/s	4 Mbit/s / 256 Kbit/s	4 Mbit/s / 256 Kbit/s	6 Mbit/s / 640 Kbit/s	3,3 Mbit/s / 384 Kbit/s	4 Mbit/s / 384 Kbit/s	3 Mbit/s / 256 Kbit/s	4 Mbit/s / 256 Kbit/s	24 Mbit/s / 1 Mbit/s
ADSL2+	ADSL	ADSL2+	ADSL	ADSL	ADSL	ADSL	ADSL	WIMAX	ADSL	ADSL2+
34,99	35,6	35,9	35,95	36,95	37,5	38	38	38,99	39,1	39,95
J / J	J / J	J / N	J / J	N / J	N / N	N / N	N / J	N / J	J / J	N / N
12 / 30	12 / 30	12 / 60	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30
J	N	J	J	J	N	N	N	N	N	N
5 / 500 / 3	6 / 100 / 6	5 / 50 / 5	5 / 500 / 3	10 / 100 / 50	5 / 2500 / 1	onbeperkt / 25 / 10	5 / 250 / 5	2 / 50 / 5	7 / 100 / 7	24 / 250 / 3
J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J
100	100	50	100	0	200	0	50	50	100	240
onbeperkt	30	15	75	100	60	30	15	10	85	60
nvt	0,8	10	0,3	0,4	niet voorzien	1	1	nvt	0,8	0,25
nvt	J	N	J	J	J	N	J	N	J	J
J	J	J	J	J	N	J	J	N	J	N
onbeperkt / 1	1 / 1	1 / 1	4 / 1	4 / 1	onbeperkt / 1	onbeperkt / 1	4 / 1	onbeperkt / 1	4 / 1	onbeperkt / 1

ware nodig hebt (een zogenaamde newsreader). Via nieuwsgroepen kan je ook bestanden uitwisselen.

- **Wie biedt het aan?** Providers met een eigen nieuwsserver bieden het gemakkelijkst (en gratis) toegang tot nieuwsgroepen. Omdat het onderhoud van zo'n server duur is, hebben niet alle providers deze dienst, of enkel in beperkte vorm. Telenet, Belgacom, Scarlet, Mobistar, Belcenter, EvoNet, RealDSL, Tele2, Dommel, Yabu en FreedomNet bieden het wel aan.

Helpdesk

- **Wat is het?** We hebben allemaal wel eens een vraag over of een probleem met onze internetverbinding, en dan is een goed bereikbare helpdesk onmisbaar. Bij voorkeur is deze dienst gratis, maar dat blijkt lang niet altijd het geval. Ook de openingsuren zijn niet altijd aangepast aan de thuissurfer.
- **Wie biedt het aan?** Belgacom is de enige die je laat bellen naar een gratis 0800-nummer, en dit zelfs op zon- en feestdagen. Ook Clearwire en Mobistar gebruiken een gratis nummer voor technische vragen. De rest van de providers maken gebruik van een zone-nummer of een duurder 070-nummer. Een

OVERSCHAKELEN. JA, MAAR...

De knoop is doorgehakt: je verandert van provider! Maar wist je dat aan iedere overschakeling ook nadelen verbonden zijn waar je misschien niet meteen aan had gedacht? Een overzicht:

- E-mailadressen en webruimte bij je oude provider ben je voorgoed kwijt.
- Overschakelen naar een nieuwe provider kan in het slechtste geval enkele weken duren.
- Hou rekening met de opzegperiode. Die kan variëren van een week tot drie maanden!

- Wie z'n contract vroegtijdig opzegt, moet vaak een boete betalen of rekening houden met een langere opzegperiode.
- Misschien moet je wel een nieuwe modem kopen, omdat je huidige niet bruikbaar is in combinatie met je nieuwe provider?
- Moet je zelf de breedbandinstallatie uitvoeren, en wie voorziet in en betaalt voor alle benodigdheden (modem, kabels, enzovoort)?
- Hoeveel bedraagt de activatiekost van een nieuw abonnement?

paar providers hanteren nog altijd (al dan niet in combinatie met een zonenummer) een duur 0900-nummer voor gesprekken buiten de kantooruren. Opletten dus!

Snel, sneller, snelst

Providers pakken graag uit met supersnelle abonnementen waar je downloadt tegen 20 Mbit/s of zelfs 24 Mbit/s. Klinkt indrukwekkend, en dat is het ook, tot je beseft dat dit vaak absolute maxima zijn, die in de praktijk amper haalbaar blijken. Er zijn namelijk heel wat factoren die

hun invloed hebben op de snelheid. Zo zal voor ADSL de afstand van je huis tot de centrale een bepalende rol spelen. En bij internet via de kabel hangt veel af van het aantal gebruikers dat tegelijkertijd online is. Bovendien moet ook de website waarvan je iets wil downloaden een hoge uploadsnelheid bieden, en dan nog valt te bezien hoe je internetprovider de routing – de weg die datapakketjes afleggen – aanpakt. Laat je dus niet vangen aan hoge geadverteerde snelheden. Gelukkig kunnen we dankzij de meetgegevens van Speedtest een top tien opstellen van gemiddeld de snelste breedbandabonnementen.

40 EURO
EN MEER

Provider en abonnement	1 Belgacom ADSL Go	2 Coditel Internet 30 MEGA	3 Telenet ExpressNet	4 Yabu ADSL2+ Unlimited (*)	5 LaTribu ADSL Viking (*)	6 Belcenter ADSL Speed+	7 Belcenter ADSL MAX2+ (*)	8 FreedomNet Premium 100
Snelheid down-/upload	4 Mbit/s / 256 Kbit/s	30 Mbit/s / 768 Kbit/s	10 Mbit/s / 512 Kbit/s	24 Mbit/s / 3 Mbit/s	24 Mbit/s / 1 Mbit/s	6 Mbit/s / 640 Kbit/s	20 Mbit/s / 1 Mbit/s	4 Mbit/s / 256 Kbit/s
Technologie	ADSL	kabel	kabel	ADSL2+	ADSL2+	ADSL	ADSL2+	ADSL
Basismaandprijs (zonder promo)	41,75	42,9	42,91	42,95	47,5	48	48	49,75
Korting bij domiciliëring? / activatiekost?	J / N	J / N	N / J	N / J	N / J	N / J	N / J	J / J
Contractduur (maanden) / opzegtermijn (dagen)	12 / 7	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30
Helpdesk open op zon- en feestdagen?	J	N	J	J	N	N	N	N
Aantal mailboxen / capaciteit (MB) / aliases	4 / 50 / 5	5 / 50 / 5	4 / 50 / 5	10 / 100 / 50	5 / 2.500 / 1	onbeperkt / 25 / 10	onbeperkt / 25 / 10	7 / 100 / 7
Antispam / antivirus standaard?	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J
Capaciteit webruimte (MB)	50	50	50	0	200	0	0	100
Maandelijks datalimiet (GB)	12	30	12	onbeperkt	100	40	60	100
Prijs per extra gigabyte (euro)	1	0,5	1,02	nvt	niet voorzien	1	1	0,80
Nachtsurfen?	N	geen info	J	nvt	J	N	N	J
Nieuwsgroepen via eigen server?	J	N	J	J	N	J	J	J
Aantal pc's aansluitbaar / aantal ip-adressen	1 / 1	onbeperkt / 1	2 / 2	onbeperkt / 1	onbeperkt / 1	onbeperkt / 1	onbeperkt / 1	4 / 1

(*) beperkte aansluitbaarheid

DE 10 SNELSTE ABONNEMENTEN (OKTOBER/NOVEMBER 2007)

ABONNEMENTSNAAM (DOWNLOAD/UPLOAD)	PRIJS	GEM. DOWNLOAD (KB/S)	GEM. UPLOAD (KB/S)
Telenet TurboNet (20 Mbit/s / 512 Kbit/s)	€ 61,32	1335,4	66,6
Telenet ExpressNet (10 Mbit/s / 256 Kbit/s)	€ 42,91	906,6	27,5
Belgacom VDSL Boost (17 Mbit/s / 400 Kbit/s) (*)	€ 62,15	770,9	32,1
Scarlet ADSL 20 (20 Mbit/s / 1 Mbit/s)	€ 34,95	492,2	61,6
Belgacom ADSL Go Power (4 Mbit/s / 400 Kbit/s)	€ 51,25	372,7	34,7
FullADSL (6 Mbit/s / 640 Kbit/s)	€ 29,50	325,0	52,8
Scarlet ADSL 6 Unlimited (6 Mbit/s / 640 Kbit/s)	€ 34,95	304,5	52,9
Dommel.com Netconnect (4 Mbit/s / 256 Kbit/s)	€ 32,95	292,4	26,4
EDPNet ADSL Max6 Dyn (6 Mbit/s / 640 Kbit/s)	€ 29,95	290,9	60,8
Belgacom ADSL Plus (4 Mbit/s / 256 Kbit/s)	€ 57,05	289,4	23,7

(*) beperkte aansluitbaarheid • In samenwerking met Hogeschool West-Vlaanderen (www.howest.be) en Speedtest (www.speedtest.nl)

CLICKX KEUZE

Ons valt op dat het gros van de breedbandformules – meer dan zestig in totaal – meer dan dertig euro kost. Maar het aanbod aan goedkopere surfformules wordt steeds groter. Zelfs Belgacom en Telenet zijn genoodzaakt om die evolutie te volgen. Voor de veeleisende surfers zijn die twee allang niet meer de onbetwiste leiders. Toegegeven, hecht je veel belang aan snelheid, een goed bereikbare helpdesk en wil je genieten van extra's zoals opleiding en downloads, dan zit je bij de twee grootmachten goed. Met één nuancering: de goedkope surfformules van Belgacom en Telenet bieden niet altijd genoeg waar voor hun

geld. De concurrentie pakt immers niet alleen uit met ruimere datalimieten, maar ook met vergelijkbare snelheden, gekoppeld aan een (veel) lagere maandprijs. We begrijpen dan ook maar al te goed dat providerhoppen steeds aantrekkelijker wordt. Er spelen echter nog andere factoren een rol. Niet zelden zijn de kleine lettertjes uit de contractvoorwaarden de spelbreker. Zo kan de opzegtermijn variëren van amper één week tot liefst drie maanden! Ben je dus niet tevreden over je nieuwe provider, dan kan dat een serieus blok aan je been betekenen. Verder valt ons op dat het wel degelijk mogelijk is

om 'onbeperkt' te downloaden. Soms moet je daarvoor een relatief kleine meerprijs betalen (zoals bij E-Leven of Tele2), en anders kies je gewoon voor een wat duurder abonnement zonder limiet (zoals bij Yabu of Dommel). En is onbeperkt niet mogelijk, kijk dan uit naar de prijs per extra gigabyte, want ook die kan enorm variëren. Met de vergelijkende tabellen op deze pagina's heb je hoe dan ook meer dan genoeg informatie in handen om je op weg te zetten naar het voor jou meest geschikte abonnement. Hou daarnaast ook www.providergids.be in het oog voor het laatste nieuws over breedband in België! ♦

9	10	11	12	13	14	15	16	17
Yabu ADSL Extra Plus	Coditel Internet Pro 3 MEGA	Belgacom ADSL Plus	Telenet TurboNet	Belgacom VDSL Boost (*)	Dommel.com Netconnect plus	FreedomNet Premium 100+	Yabu ADSL Fixed Plus	Yabu ADSL Extreme
4 Mbit/s / 256 Kbit/s	30 Mbit/s / 1 Mbit/s	4 Mbit/s / 256 Kbit/s	20 Mbit/s / 1 Mbit/s	17 Mbit/s / 400 Kbit/s	4 Mbit/s / 320 Kbit/s	4,6 Mbit/s / 320 Kbit/s	4 Mbit/s / 320 Kbit/s	4 Mbit/s / 256 Kbit/s
ADSL	kabel	ADSL	kabel	VDSL	ADSL	ADSL	ADSL	ADSL
49,95	52,9	57,05	61,32	62,15	63	65,1	67,95	69,95
N / J	J / J	J / N	N / J	J / J	J / J	J / J	N / J	N / J
12 / 30	12 / 30	12 / 7	12 / 30	12 / 7	12 / 30	12 / 30	12 / 30	12 / 30
J	N	J	J	J	J	N	J	J
10 / 100 / 50	5 / 50 / 5	8 / 50 / 5	8 / 50 / 5	8 / 50 / 5	10 / 500 / 3	7 / 100 / 7	20 / 100 / 50	10 / 100 / 50
J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J	J / J
0	50	50	50	50	100	100	0	0
150	100	30	35	35	onbeperkt	150	200	250
0,4	0,5	1	1,02	1	nvt	0,8	0,4	0,4
J	geen info	N	J	N	nvt	J	J	J
J	N	J	J	J	J	J	J	J
4 / 1	onbeperkt / geen info	1 / 1	4 / 4	1 / 1	10 / 1	10 / 1	10 / 1	4 / 1